

Rezultati obrade ankete o kvalitetu vazduha u opštini Pljevlja

Anketa je rađena na uzorku od 100 građana sa gradskog područja Pljevalja. Anketiranje je bilo anonimno i sproveli su je volonteri i članovi NVO "Da zaživi selo". Nije nam prijavljan slučaj da je neko odustao od anketiranja ili odbio da učestvuje u anketiranju. Anketa je sadržala 16 pitanja. Popunjavala se zaokruživanjem jednog ili više odgovora. Kod pitanja broj 2, 6 i 16 je postojao i prazan prostor na kome je bilo dozvoljeno dopisati odgovor koji nije u ponuđenima. Anketirani nisu dali nijedan relevantan odgovor u tim slučajevima. Postoji razlika između broja anketiranih i datih odgovora u većini pitanja gdje je predviđen samo jedan odgovor. To je objašnjeno pored svakog pitanja u kojem je to slučaj. Nije bilo anketiranih koji su neko od pitanja preskočili i nisu dali odgovor. Nijedan odgovor nije nejasno zaokružen da se ne može pročitati za koji odgovor od ponuđenih se anketirana osoba opredjelila.

Cilj anketiranja je bio dobijanje mišljanja od građana opštine Pljevlja šta su uzroci zagađenja vazduha u Pljevljima i šta vide kao mogućnosti rešenja toga problema. Sa rezultatima ankete ćemo upoznati institucije za zaštitu životne sredine na lokalnom i državnom nivou kao i širu javnost.

Anketu je sprovela NVO "Da zaživi selo", u okviru projekta "Bolji život za Pljevlja" koji je podržan kroz projekat "Jačanje kapaciteta za bolju životnu sredinu u Crnoj Gori" a finansiran od strane EU kroz IPA 2014 Civil Society Facility Montenegro Programme.

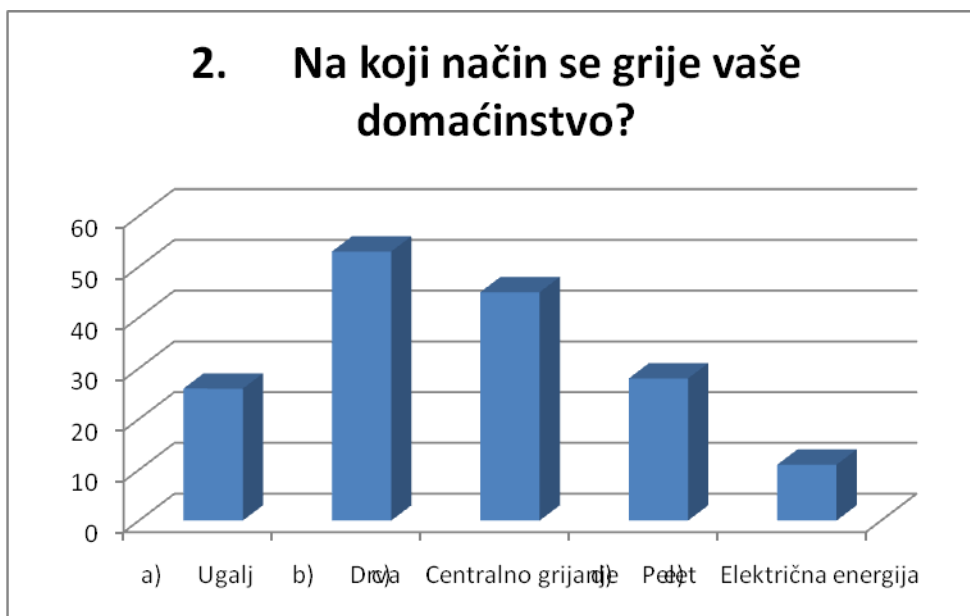
1. Na prvom pitanje ispitanici su dali ocjenu za kvalitet vazduha u Pljevljima. Da je kvalitet vazduha loš smatra 50 ispitanika, zadovoljavajući 26 i dobar 24. Nijedan ispitanik nije dao ocjenu da je kvalitet vazduha u Pljevljima odličan.

	a) Loš	b) Zadovoljavajući	c) Dobar	d) Odličan	TOTAL
1. Kako biste ocijenili kvalitet vazduha u Pljevljima?	50	26	24	0	100

2. Na pitanje kako se grije vaše domaćinstvo smo dobili 163 odgovora. Razlog za veći broj odgovora od broja ispitanika je što većina domaćinstava koristi više energenata. Najčešća kombinacija je da koriste drva i ugalj. Najčeće se koriste drva 53 ispitanika je dalo taj odgovor, onda 45 da ima centralno grijanje, pelet koristi 28, ugalj 26 i električnu energiju 11 ispitanika.

	a) Ugalj	b) Drva	c) Centralno grijanje	d) Pelet	e) Električna energija	TOTAL
2. Na koji način se grije vaše domaćinstvo?	26	53	45	28	11	163

3. Većina ispitanika, njih 55 smatra da je dobro/dovoljno upoznata sa izvorima I stepenom zagađenja vazduha u opštini Pljevlja. Da su veoma malo upoznati sa stepenom I izvorima zagađenja smatra 33 ispitanika, veoma dobro 11 i 1 da nije upoznat.

	a) Nisam upoznat	b) Veoma malo	c) Dobro/dovoljno	d) Veoma dobro	TOTAL
3. Koliko ste upoznati sa izvorima i stepenom zagađenja vazduha u opštini Pljevlja?	1	33	55	11	100

4. Na pitanje koji su najveći zagađivači u opštini Pljevlja smo dobili 304 odgovora. Ispitanici su uglavnom koristili mogućnost od 3 odgovora a neki čak i više. Najviše odgovora i kao glavnog zagađivača ispitanici vide Termoelekttranu 86, kotlarnice 58, otvoreni kopovi rudnika 46, deponiju Jagnjilo 41, kućna ložišta 35, šljakište Maljevac 29, gradsku deponiju 6 i motorna vozila.

	a) Motorna vozila	b) Otvoreni kopovi rudnika uglja	c) Termoelekttrana	d) Deponija Jagnjilo	e) Šljakište Maljevac	f) Kućna ložišta	g) Kotlarnice	h) Gradska deponija	TOTAL
4. Šta mislite ko su najveći zagađivači vazduha u opštini Pljevlja? (moguće je zaokružiti max 3 odgovora)	3	46	86	41	29	35	58	6	304

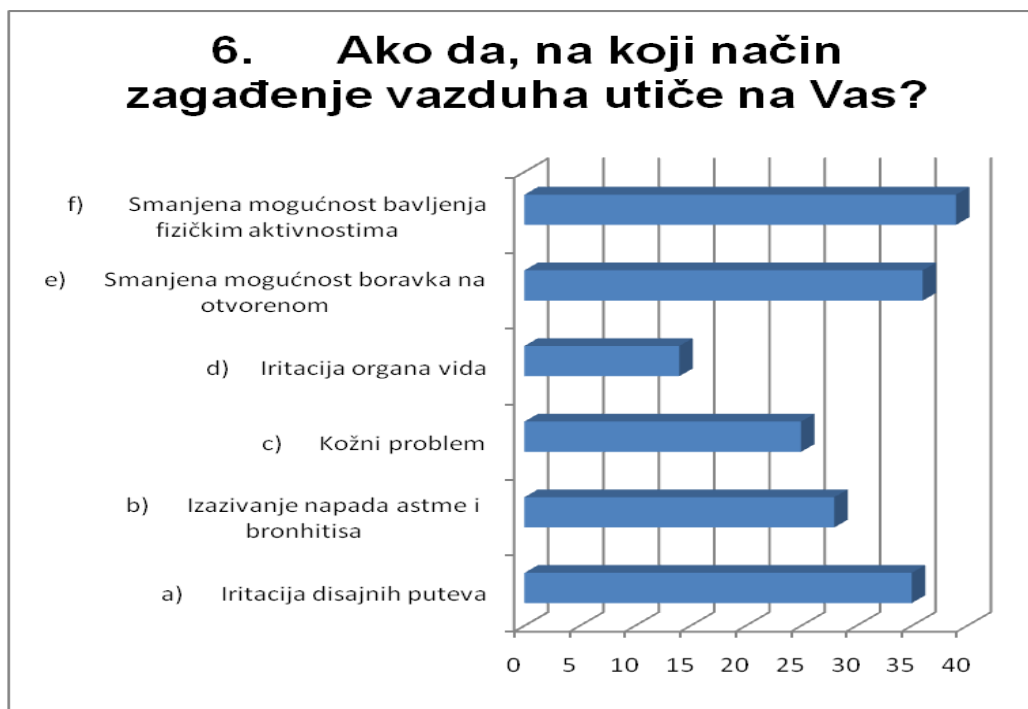
5. Većina anketiranih smatra da zagađenje vazduha utiče mnogo na zdrave Pljevljaka 65 dok 35 smatra da utiče malo. Niko od anketiranih ne smatra da zagađenje vazduha ne utiče na zdravlje Pljevljaka.

	a) Ne utiče uopšte	b) Utiče malo	c) Utiče mnogo	TOTAL
5. U kojoj mjeri mislite da zagađenje vazduha utiče na zdravlje građana Pljevalja?	0	35	65	100

6. Na pitanje na koji način zagađenje vazduha utiče na anketiranog dobili smo više od jednog odgovora po anketiranom, ukupno 177. Najviše anketiranih smatra da je to smanjena mogućnost bavljenja fizičkim aktivnostima 39, smanjena mogućnost boravka na otvorenom 36, iritacija disajnih puteva 35, izazivanje napada astme ili bronhitisa 28, kožni problemi 25 i iritacija organa vida 14.

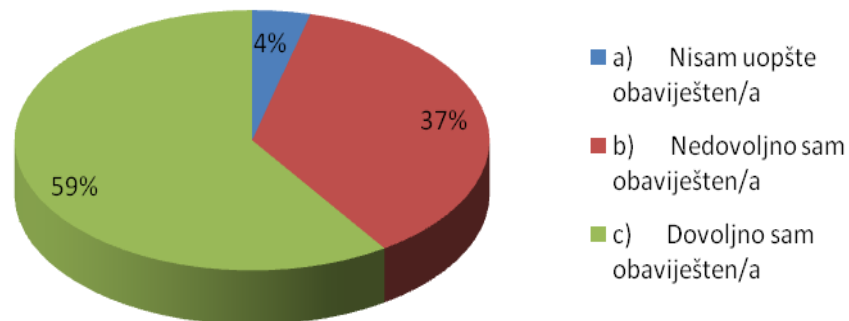
	a) Iritacija disajnih puteva	b) Izazivanje napada astme i bronhitisa	c) Kožni problem	d) Iritacija organa vida	e) Smanjena mogućnost boravka na otvorenom	f) Smanjena mogućnost bavljenja fizičkim aktivnostima	TOTAL
6. Ako da, na koji način zagađenje vazduha utiče na Vas?	35	28	25	14	36	39	177

7. Na pitanje o nivou obavještenosti smo dobili 101 odgovor. Jedan ispitanik je odgovorio sa dva odgovora, da nije uopšte obavješten ili da je nedovoljno obavješten. Ostali anketirani su dali po jedan odgovor. Da je dovoljno obavješteno smatra 60 anketiranih, nedovoljno 37 a da nisu obavješteni 4 anketirana.

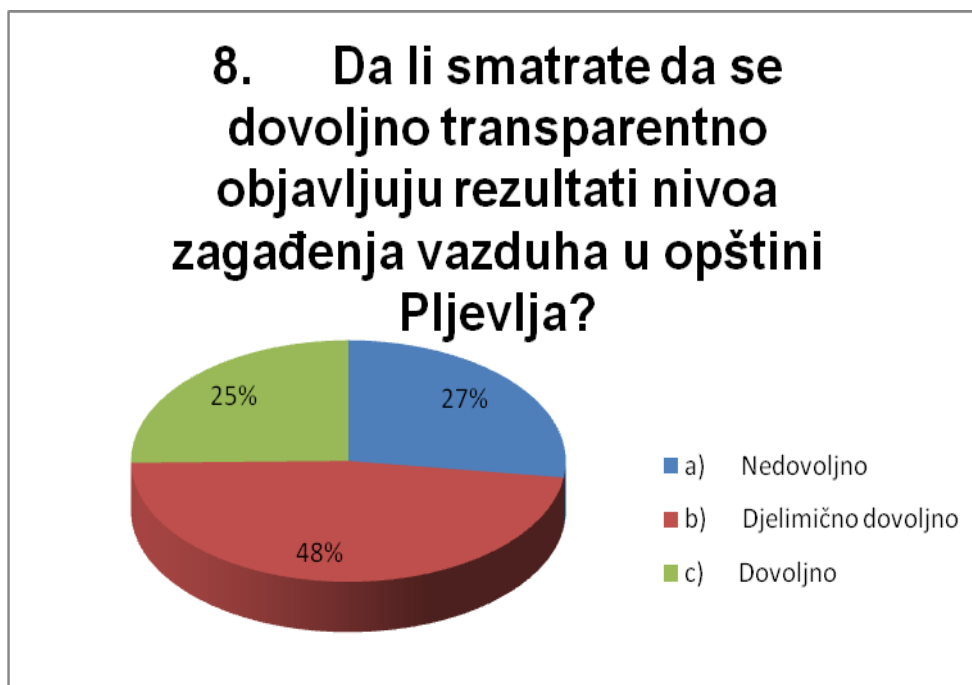
	a) Nisam uopšte obaviješten/a	b) Nedovoljno sam obaviješten/a	c) Dovoljno sam obaviješten/a	TOTAL
7. Koliko ste obaviješteni o nivou zagađenja vazduha u opštini Pljevlja tokom godine?	4	37	60	101

7. Koliko ste obaviješteni o nivou zagađenja vazduha u opštini Pljevlja tokom godine?

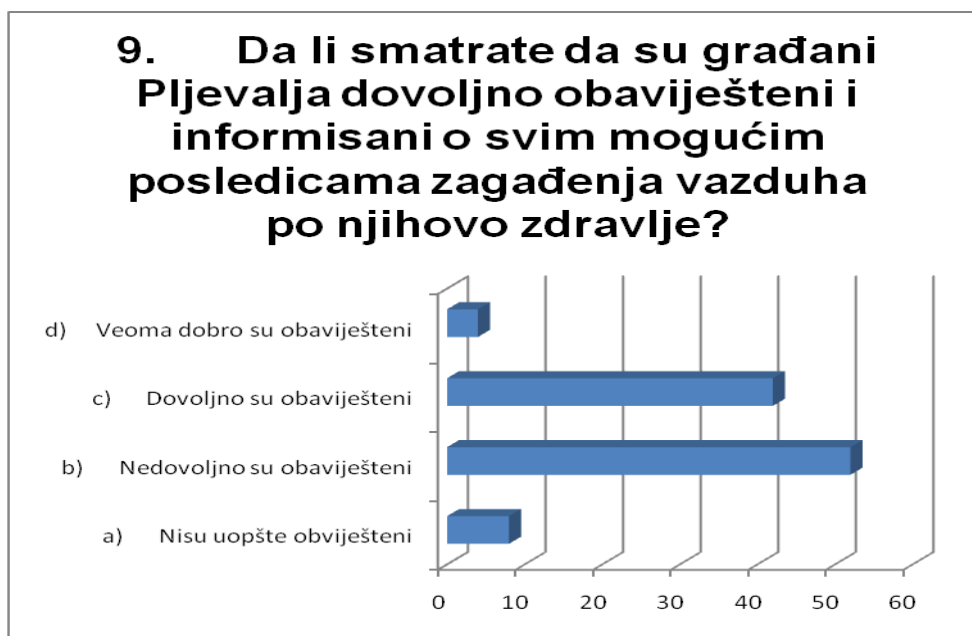
8. Na pitanje da li smatrate da se dovoljno transparentno objavljuju podaci o zagađenju vazduha u opštini Pljevlja smo dobili 103 odgovora od 100 ispitanika. Tri ispitanika su zaokružili odgovore nedovoljno i djelimično dovoljno a istali po jedan odgovor. Djelimično dovoljno smatra 49 ispitanika, nedovoljno 28 i dovoljno 26.

	a) Nedovoljno	b) Djelimično dovoljno	c) Dovoljno	TOTAL
8. Da li smatrate da se dovoljno transparentno objavljuju rezultati nivoa zagađenja vazduha u opštini Pljevlja?	28	49	26	103

9. Od 106 dobijenih odgovora anketiranih građana Pljevalja 52 smatra da su nedovoljno obaviješteni i informisani o svim mogućim posledicama zagađenja vazduha po njihovo zdravlje. Da su dovoljno obaviješteni smatra 42 anketirana, nisu obaviješteni 8 i 4 su veoma dobro obaviješteni.

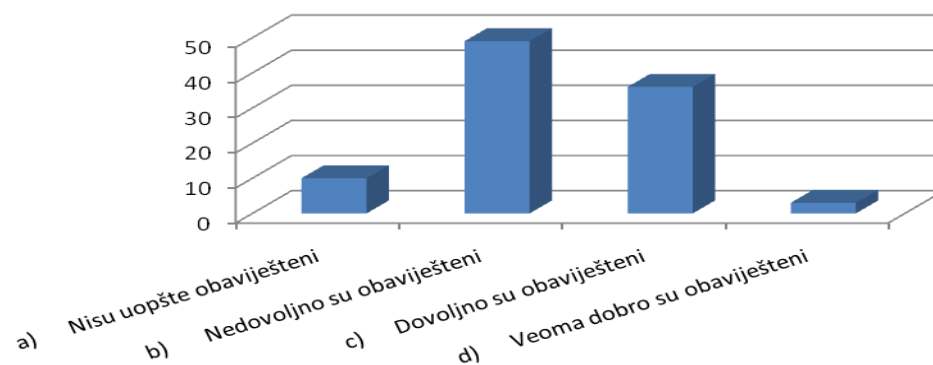
	a) Nisu uopšte obaviješteni	b) Nedovoljno su obaviješteni	c) Dovoljno su obaviješteni	d) Veoma dobro su obaviješteni	TOTAL
9. Da li smatrate da su građani Pljevalja dovoljno obaviješteni i informisani o svim mogućim posledicama zagađenja vazduha po njihovo zdravlje?	8	52	42	4	106

10. Ankerirani građani Pljevalja većinom smatraju da su nedovoljno obaviješteni i informisani o načinima zaštite od uticaja zagađenja vazduha na zdravlje. To smatra 49 anketiranih. Da su dovoljno informisani smatra 36 ispitanika, nisu uošte 10 i veoma su dobro informisani 3 anketirana.

	a) Nisu uopšte obaviješteni	b) Nedovoljno su obaviješteni	c) Dovoljno su obaviješteni	d) Veoma dobro su obaviješteni	TOTAL
10. Da li smatrate da su građani Pljevalja dovoljno obaviješteni i informisani o načinima zaštite od uticaja zagađenog vazduha na njihovo zdravlje?	10	49	36	3	98

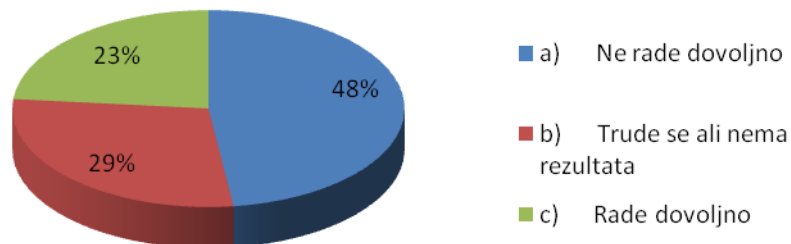
10. Da li smatrate da su građani Pljevalja dovoljno obaviješteni i informisani o načinima zaštite od uticaja zagađenog vazduha na njihovo zdravlje?

11. Na pitanje da li mislite da nadležni opštinski i državni organi rade dovoljno na smanjenju zagađenja vazduha u Pljevljima je odgovorilo 98 od 100 ispitanika. Od toga broja njih 47 smatra da ne rade dovoljno, 28 da se trude ali nema rezultata i 23 da rade dovoljno.

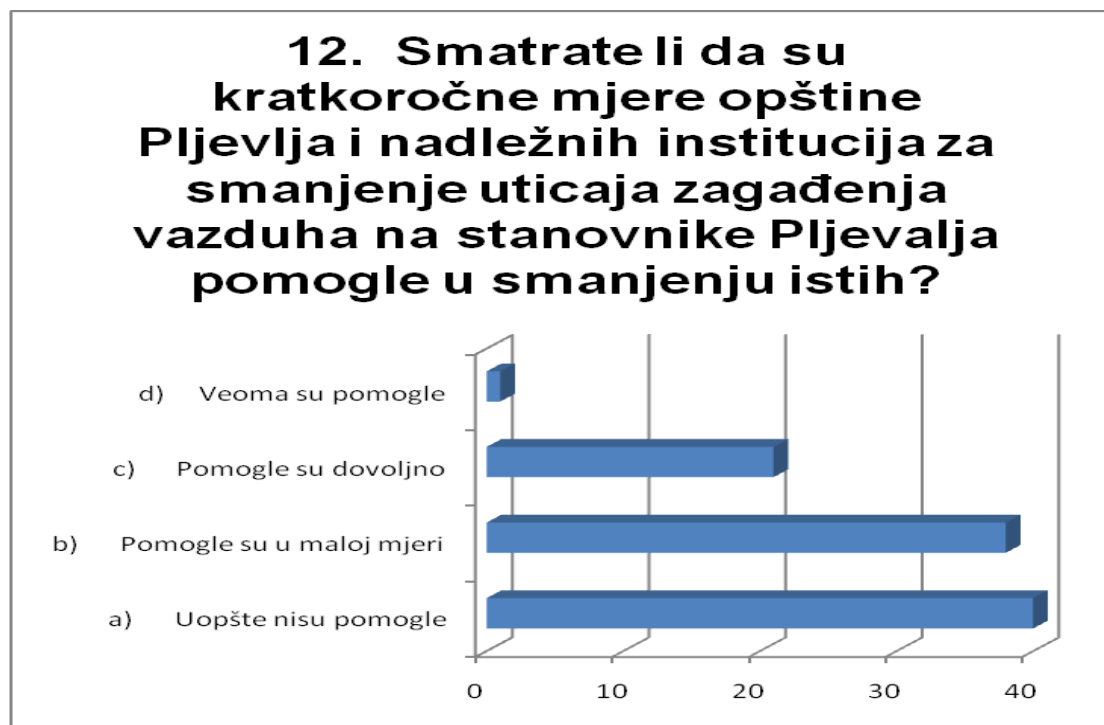
	a) Ne rade dovoljno	b) Trude se ali nema rezultata	c) Rade dovoljno	TOTAL
11. Da li mislite da nadležni opštinski i državni organi rade dovoljno na smanjenju zagađenja vazduha u Pljevljima?	47	28	23	98

11. Da li mislite da nadležni opštinski i državni organi rade dovoljno na smanjenju zagađenja vazduha u Pljevljima?

12. Da kratkoročne mjere opštine Pljevlja i nadležnih institucija uopšte nisu pomogle za smanjenje uticaja zagađenja vazduha na stanovnike Pljevalja smatra 40 ispitanika. Da su pomogle u maloj mjeri smatra 38, pomogle dovoljno 21 i samo jedan ispitanik smatra da su veoma pomogle.

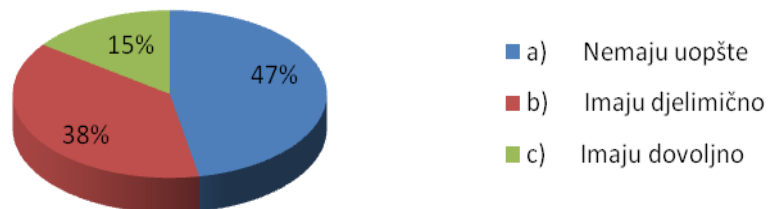
	a) Uopšte nisu pomogle	b) Pomogle su u maloj mjeri	c) Pomogle su dovoljno	d) Veoma su pomogle	TOTAL
12. Smatrate li da su kratkoročne mjere opštine Pljevlja i nadležnih institucija za smanjenje uticaja zagađenja vazduha na stanovnike Pljevalja pomogle u smanjenju istih?	40	38	21	1	100

13. Najveći broj anketiranih, njih 47, smatra da nadležne institucije nemaju opšte jasan i konkretan plan za smanjenje zagađenja vazduha u opštini Pljevlja. Da imaju plan djelimično smatra 38 anketiranih a njih 15 da imaju dovoljno.

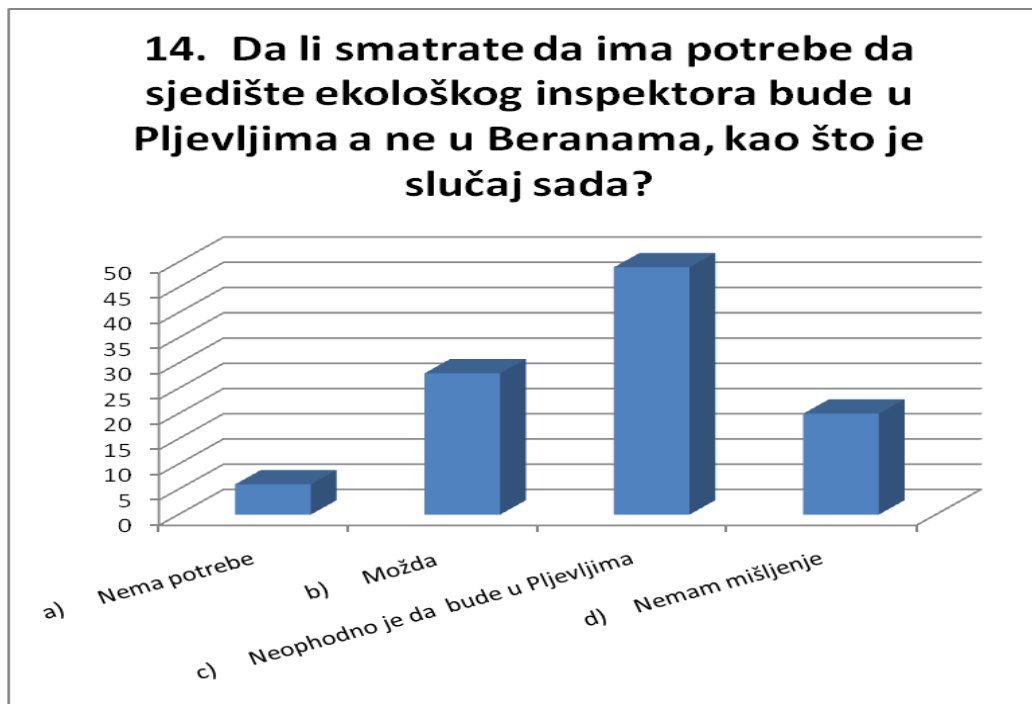
	a) Nemaju uopšte	b) Imaju djelimično	c) Imaju dovoljno	TOTAL
13. Smatrate li da nadležne institucije imaju jasan i konkretan plan za smanjenje zagađenja vazduha u opštini Pljevlja i istovremeno poboljšanja opšteg kvaliteta životne sredine u Pljevljima?	47	38	15	100

13. Smatrate li da nadležne institucije imaju jasan i konkretan plan za smanjenje zagađenja vazduha u opštini Pljevlja i istovremeno...

14. Na pitanje da li smatrate da sjedište ekološkog inspektora treba da bude u Pljevljima a ne u Beranama, kao što je sada slučaj, prikupljeno je 103 odgovora. Većina ispitanika, njih 49, smatra da je neophodno da bude u Pljevljima. Kao odgovor možda se izjasnilo 28, nema mišljenje 20 i nema potrebe 6. Među ispitanicima su i tri koja su zaokružila i nemam mišljenje i možda.

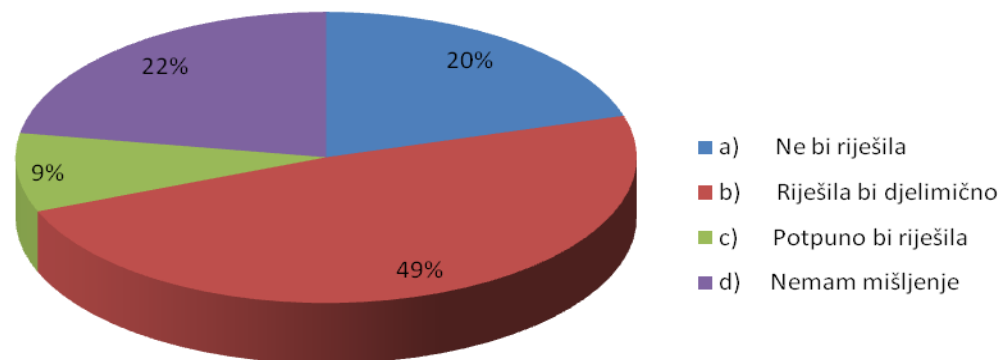
	a) Nema potrebe	b) Možda	c) Neophodno je da bude u Pljevljima	d) Nemam mišljenje	TOTAL
14. Da li smatrate da ima potrebe da sjedište ekološkog inspektora bude u Pljevljima a ne u Beranama, kao što je slučaj sada?	6	28	49	20	103

15. Da bi izgradnja drugog bloka “Termoelektrane Pljevlja” riješila problem zagađenja vazduha u opštini Pljevlja saglasno je samo 9 anketiranih. Najviše anketiranih 50, smatra da bi se problem zagađenja riješio djelimično. Nema mišljenje njih 23 a da se ne bi problem riješio smatra 21 anketirani. Tri anketirana su zaokružila po dva odgovora, jedan da nema mišljenje I ne bi riješila I dva sa odgovorima da nema mišljenje I riješila bi djelimično.

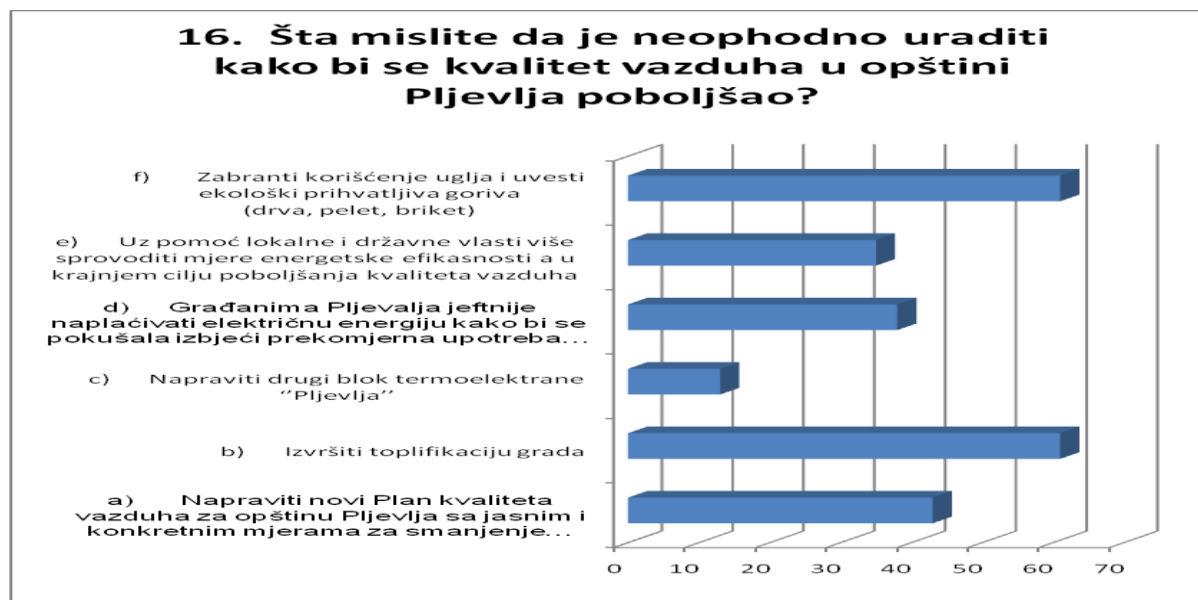
	a) Ne bi riješila	b) Riješila bi djelimično	c) Potpuno bi riješila	d) Nema mišljenje	TOTAL
15. Da li smatrate da bi eventualna izgradnja drugog bloka “Termoelektrane Pljevlja”, riješila problem zagađenja vazduha u opštini Pljevlja?	21	50	9	23	103

15. Da li smatrate da bi eventualna izgradnja drugog bloka “Termoelektrane Pljevlja”, riješila problem zagađenja vazduha u opštini Pljevlja?

16. Izvršiti toplifikaciju I zabraniti korišćenje uglja I uvesti korišćenje ekološki prihvatljivih goriva sa 61 odgovorom su I najčešći na pitanje šta je neophodno uraditi kako bi se kvalitet vazduha u opštini Pljevlja poboljšao. Njih 43 smatra da treba napraviti novi plan za kvalitet vazduha, 38 naplaćivati jeftiniju električnu energiju, 35 sprovesti mjere energetske efikasnosti I 13 napraviti drugi blok termoelektrane.

	a) Napraviti novi Plan kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja	b) Izvršiti toplifikaciju grada	c) Napraviti drugi blok termoelektrane "Pljevlja"	d) Građanima Pljevalja jeftnije naplaćivati električnu energiju	e) Uz pomoć lokalne i državne vlasti više sprovesti mjere energetske efikasnosti	f) Zabranti korišćenje uglja i uvesti ekološki prihvatljiva goriva	TOTAL
16. Šta mislite da je neophodno uraditi kako bi se kvalitet vazduha u opštini Pljevlja poboljšao?	43	61	13	38	35	61	251

Anketu je sprovedla NVO "Da zaživi selo", u okviru projekta "Bolji život za Pljevlja" koji je podržan kroz projekat "Jačanje kapaciteta za bolju životnu sredinu u Crnoj Gori" a finansiran od strane EU kroz IPA 2014 Civil Society Facility Montenegro Programme.

Zaključak

Dok stanice za mjerenje vazduha nisu pokazale da je kvalitet vazduha u Pljevljima daleko ispod zakonom dozvoljenih granica državnih organa Crne Gore i šira zajednica nije ni radila na saniranju ovoga problema. Pljevljaci su i prije toga udisali a i sada udišu vazduh koji je najlošijeg kvaliteta u Crnoj Gori i daleko ispod standarda razvijenih zemalja Evrope. Treba istaći i da je problem zagađenja vazduha najviši u samom gradskom jezgri o čemu su napisane mnoge studije i donešeni razni zaključci, koji se toliko primjenjuju i kvalitetni su toliko da nivo zagađenja i dalje raste. Kao glavni problem zagađenja se vidi lokacija gradskog jezgra opštine koja je smještena u kotlini i veliki broj maglovitih dana sa minimalnim provjetranjem. Kao izvore zagađenja studije vide individualna ložišta, TE Pljevlja, Rudnik uglja, saobraćaj itd. Rezultati ankete pokazuju šta vide građani kao izvore zagađenja, probleme koje imaju sa zdravljem i mogućnosti rešenja problema.

Na osnovu sprovedene ankete dolazimo do zaključka da su građani opštine Pljevlja dobro informisani o problemu zagađenja vazduha u opštini Pljevlja i da žele aktivno da učestvuju u rešavanju problema. Jedno od pitanja koje potvrđuje ovu tezu je da kao energent najviše koriste drva i da čak više njih kao energent koristi pelet u odnosu na ugalj. Termoelektranu, kotlarnice i kop Rudnika uglja vide kao najveći problem zagađenja što i pokazuju i zvanični dokumenti. Građani smatraju da zagađenje vazduha ozbiljno utiče na njihovo zdravlje i da se to reflektuje kroz smanjenu fizičku aktivnost na otvorenom i probleme sa disajnim organima. Informisanost građana o zagađenju u Pljevljima izaziva podjeljenost na skoro jedan broj onih koji misle da su dovoljno informisani i onih koji misle da nisu. Mišljenje anketiranih je i da su nedovoljni naponi lokalnog i državnog nivoa na smanjenju zagađenja vazduha u Pljevljima a da su preduzete mjere postigle samo djelimične rezultate i nedovoljne. Rezultati ankete nam govore da građani smatraju da ne postoji jasan plan za rešenje problema zagađenja vazduha. Sjedište ekološkog inspektora preseliti u Pljevlja je stav većine anketiranih. Izgradnjom drugog bloka bi se samo smanjio nivo zagađenja vazduha u Pljevljima ali ne i riješio. Kao najbolje rešenje građani smatraju preduzimanje više mjera a u prvom redu toplifikaciju grada i prelazak na ekološki prihvatljiva goriva.

Anketu je sprovedla NVO "Da zaživi selo", u okviru projekta "Bolji život za Pljevlja" koji je podržan kroz projekat "Jačanje kapaciteta za bolju životnu sredinu u Crnoj Gori" a finansiran od strane EU kroz IPA 2014 Civil Society Facility Montenegro Programme.
